

Vieraslajiasioiden neuvottelukunnan kokous 7.10.2025

Vieraslajiasioiden neuvottelukunnan vuoden 2025 neljänteen ja viimeiseen kokoukseen osallistui yhteensä 35 henkilöä. Kokouksen pääteemana oli vieraslajilainsäädännön toimeenpano nyt ja tulevaisuudessa.

Aluksi kuultiin kaupunkien ja kuntien onnistumisia ja kehitysehdotuksia vieraslajilainsäädännön toimeenpanosta. Niitä esittelivät Espoo, Turku sekä Kajaani ja lähikunnat (Vieraslajit veks -hanke). Kaikki kaupungit painottivat yhteistyön merkitystä vieraslajien torjunnassa. Esimerkiksi yhteistyö Crowdsorsan kanssa on ollut tehokasta pistemäisten esiintymien hallinnassa. Lisäksi toiminta on kaikilla tahoilla suunnitelmallista ja perustuu linjauksiin tai ohjelmiin, kuten Espoon vieraslajilinjaukseen, Turun LUMO-ohjelmaan ja Kainuun hanketyöhön. Kehityskohteina nousivat esiin vieraslajivastuiden ja valvonnan epäselvyys. Lisäksi tiedonkulku eri viranomaisten ja toimijoiden välillä kaipaa parannusta, ja viestinnän vastuunjako on monin paikoin epäselvä.

Kokouksessa käytiin läpi, miten Etelä-Suomen AVI:n ja ELY-keskusten vieraslajilain mukaisen viranomaistehtävien toteutus varmistetaan aluehallintouudistuksessa, jota ohjaavat ministeriöt kommentoivat omissa puheenvuoroissaan. Lupa- ja valvontavirasto (LVV), jonne vieraslajilain mukaiset viranomaistehtävät siirtyvät, aloittaa toimintansa vuoden 2026 alussa. Sen tavoitteena on yhtenäistää valtakunnallisesti lupien, valvonnan ja ohjeistuksen käytäntöjä myös vieraslajityössä. Vaikka tehtävät siirtyvät LVV:lle ilman lisäresursseja, on tärkeää turvata toiminnan jatkuvuus ja sujuva yhteistyö perustettavien alueellisten Elinvoimakeskusten (EVK) kanssa, jotta vieraslajityöhön ei synny katkoksia tai katvealueita. Keskusteluissa erityisesti korostettiin, että vieraslajityön tulisi näkyä selkeästi myös alueellisten EVK:n tehtävissä, vaikka tällä hetkellä ao. tehtävä ei sisälly EVK:n lainsäädäntöön.

Lopuksi Väylävirasto esitteli tienvarsien vieraslajitorjunnan kehittämistoimia. Resursseja suunnataan erityisesti luontoarvoiltaan merkittävälle alueelle, ja tavoitteena on, että vieraslajit otetaan systemaattisesti huomioon kaikissa hoitosopimuksissa vuoteen 2030 mennessä. Tienhoidossa tulisi entistä paremmin yhdistää haitallisten vieraslajien torjunta ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen sekä vahvistaa vuoropuhelua eri vastuutahojen välillä. Keskusteluissa nousi esiin kaikkien toimijoiden niukat resurssit, tiedonkulun tärkeys ja yhteistyön merkitys.

Lisäksi kokouksessa kuultiin INSPIRE-hankkeen kuulumiset Iso-Britannian opintomatkalta sekä tilannekatsaukset EU:n vieraslajiluettelon päivityksestä ja kansainvälisistä vieraslajiasi-oista. Muissa asioissa kerrottiin Suomen ensimmäisistä argentiinanlattana-havainnoista.